

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hord
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 ft — kr
Félévre 3 ft — kr
Negyedévre 1 ft 50 kr

Hirdetések díja:
— centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rások külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 50 kr.

Világító sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíraru-
gyár Részvénytársaság
Főér 38. szám alatt,
ahol egy a lap szelle-
méről beszélhetünk.
Közérdek, mint az
előfizetőknek ez
lényegesen különbö-
zik.

Közérdek nem ad-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnapon.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK”
XVI. évfolyamára.

A munkásság hétköznapijait éljük. Lel-
künkben megmaradtak még a múlt év
verőfényes ragyogásának sugarai, az
örömmámor felmagasztaló érzelmei s ezek
teszik munkánkat edesebbé, törekvésün-
ket reményteljesebbé. A politikai hírlap-
írók komoly feladatai komoly munkát
kívánnak. Nemcsak a sajtóíróknak
tartoznak felelősséggel, hanem első sor-
ban olvasó közönségüknek partkülönbség
nélkül; annak az olvasó közönségnek,
mely a hazafias szabadelvű nemzeti po-
litika barátja és a különböző hatáskör-
ben hathatós érvényre emelője. Ennek
az olvasó közönségnek a múltból örök-
ségül maradt nagy és nemes ideáljait
kell szolgálni; ezeket kell terjeszteni,
beoltani a szívekbe és fejleszteni, hogy
együtt érezve, mindnyájan együtt mun-
kálhassuk a haza új ezredévének boldog
jövendőjét.

A „Közérdek” a maga szerény
eszközeivel szintén a nagy és komoly
kötelességet igyekszik betölteni. A mi

nehéz viszonyaink között soha sem te-
vesztette el célját és erejéhez mérten
mindig teljesítette feladatát a hazafias,
szabadelvű, nemzeti irányú politika szol-
gálatában. Vármegyénk, városaink, köz-
ségekünk közművelődési és közgazdasági
előhaladása, a társadalmi közelet föllendí-
tése mindig meleg szívszólókra talált
a „Közérdek” hasábjain. Hú króni-
kásai igyekeztek lenni a kornak, mely-
ben élünk, és gondos magvetői a jövő-
nek, melyért dolgozunk.

E feladatokat kívánjuk teljesíteni a
jövőben is. Munkatársaink buzgalma fo-
kozottabb mérvben fog megfelelni köz-
önségünk igényeinek s ezzel szemben
reméljük, hogy olvasó közönségünk is
hathatósabb partfogásban fogja részesí-
teni a „Közérdek”-et, melynek szer-
kesztésében dr. Ebergényi Sándor mint
főmunkatárs vesz kiváló részt.

Nagy-Enyed, 1897. július hó 1-én.

A „Közérdek” szerkesztősege:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

Előfizetési árak.

Table with 2 columns: Subscription type and price.
Egész évre 6 ft — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre 1 „ 50 „

Az előfizetési példányok a Nagy-nyedi
Könyvnyomda és Papírarugyár Rész-
vénytársaság kiadásához küldendők,
mely a lap esélyes kiállítására és pontos
szétküldésére felelősséget vállal.

Lukács László.

Budapest, 1897. július 6.

(P. C.) A nagyasszony, melylyel
Lukács László házassági szerződés a
cukoradóról a törvényjavaslatot a
képviselőházba elküldte, két irányban
teljes világosságot teremtett: a törvény-
javaslat közgazdasági fontosságát és a
cukoriparunk élelmezhetetlenségét a
cukoripar európai versenyére, a kiviteli
viszonyok és a magyar mezőgazdaság
helyzete eléggé tisztázza. Az ügynek
ezt az oldalát szolgálta előkelő rövid-
séggel a pénzügyminiszter, miután fel-
tételte az országgyűlésnek, hogy a magyar
országgyűlés a közérdeket előtérbe
helyezze a törvényjavaslat fontosságát és sem a
cukoriparnak sem a vidék szoros össze-
kötöttségében álló gazdaságok kárt okozni
nem akar. A törvényalkotásakor — igaz
szükség volt a ter-
melési viszonyok miatt ma, mikor a
buzaárak elfordultak magasságot értek
el. De mikor a magyar buzaért az

TÁRCZA.

Erdőzugás.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Írta: Gonda József.

Szentirmay Olga kiköszörözte a hatodik
kerületet is. A hetediket, Szel Bandit — talán
szerette. Hanem ez meg olyan szegény volt,
mint amily gazdag Szentirmay Olga. S a
nagy büszke nemesi család tüzesszerű sarja,
a hét határira híres szépség, nem elégedett
meg férjül egy jó táncossal, egy szellemes
táncosnővel, egy ábrándozó poétával, ki ugyan
egyre-másra cselekszi a verseket, de annál
kevésbé fárad a harmadik szigorlatának a
megszerzésén.

Szentirmay Olgának ugyan nagyot dobant
a szíve, mikor kivágta a nemet, hanem mi-
kor a tükör elé állott s végig nézett a fe-
léje mosolygó fejedelmi alakon daczosan dob-
bantott piczi lábaival a parketre:

— Ejh . . . találak én meg minden új-
jambra hatot! . . . Szeretem? . . . Aligha.
Tetszett, ennyi az egész; szeszély, mint
aminő nálam nem ritkaság . . . egy kis sze-
relmi hóbort . . . hisz ez is fiatal leányok-
nál fordul elő . . . s bizony meg senkinek
se repedt meg a szíve egy holdimádó, fel-

lengos poeta után. Szel Bandi pedig a kiko-
sarzás emlékére szerfelett nagyon mulatott.
Mikor már harmadik epej folyt a vigalom,
oda állította Belát a Szentirmayek ablaka
ala s a szerelmes, ibolyavilágos tavaszi szello
valami mámoros, edes, forró, szerelmi hang-
gokat lopott az álmodozó fiatal leány szo-
bájába . . .

Soha se lát oly keservesen a Bela hege-
dése . . . soha se beszelt oly szenvedélylyel
a négy húr, oly igaz hangokon a szaraz fa.

A Szentirmayek aranyhajú Olgája felre-
zent habos párnái közül, s isten tudja miért,
sajnálni kezdte, hogy kosarat adott a fiatal
megyói jegyzőnek.

És a hogy a szivarzó noták utolsó ak-
kordjai is szerteszallottak a tavaszi, hajnali
levegő csendjében, odaborult a fehér zsalus
ablak párkányára s a szeme szivarványan
keresztül nezett a hajnali homályban elmo-
sódó alakok után . . . soká . . . soká . . .

Szel Bandi pedig megelegelven a lumpo-
lást, gondolt egyet, a falhoz vágta a jegyzői
pennát s felment Pestre leszigorlatozni.

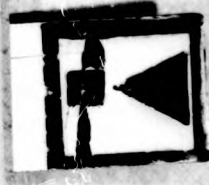
Három hónap alatt meg volt a doktorá-
tusa. S ahelyett, hogy visszament volna a
fehér zsalus ablak elé s újra elhuzatta volna
a Szentirmay notáit, beállott egy fővárosi
lap szerkesztőségéhez s írt . . . írt oly győ-

nyörű, oly esztelen verseket, mint aminők
csak egy oly szerelmesnek, hol lángol a
szerelem pokla, hol átkozódik a fájdalom
hol tombol, jelesül a keserűség. Minden so-
raban zengett a szerelmes tündér-hárfája . . .
minden gondolat, minden szó, lobogott a sze-
vedély lángja . . . Panniták ezt az embert,
ki így hatalmas, oly nagy fekezhetetlen tűz-
zel szórja szét szenvedélyes leike egyenlő-
ségeit a világnak . . . megemelték a nevet
ábrándos lelke, ki gyönyörei a nép ajkára
szálltak s a puszta tótok hanyado uszkénél
a szerelmes, a gyök hóbort-pros ajakáról
szállt, szállt a versek . . . az ő dolgai! . . .

A nevtelen, a híres poeta vált, hatal-
mas, viharos, a költő, ki ha kell, beszél
a csaloganynyi szegények dalosaival, de tul is
dörgi szenvedélyes szava a vihart. Az élet
boldogtalanságok nagy maltrónjében fej-
lődött óriássá, a elseprti a gyengét, az fel-
emelte, mi a szegény a tette kész kart,
az megaczelozt a zmaít.

És szállt . . . szállt . . . a pusztán szélte-
ben, hosszabban, legszebb, a legszenvedélye-
sebb dal, az ő dal . . .

Szentirmay Olga elte a világot. Tánczolt,
mulatott s ugyancsak pusztított a férfi-szi-
vekben. De mi a valami keserűség, valami
maró szatira . . . miután minden tettét. Ma,

egész kontinensen nem lehet 6 frt. 6 frt 60 krnál magasabb árt köpni és a mezőgazdak panasznak az alacsony buzaárak és veszélyeztetett lételük felett se vége, se hossza nem volt. akkor örömmel üdvözölték a cukorprémiumokat, mint böles kormányrendeletet, mert alkalmat adott a mezőgazdáknak, hogy a cukorrépa-termelés terén pótolják az alacsony gabonaárakat. Bizonyosan szerencse lenne, ha a magas gabonaárak állandóak lennének és visszaeséstől nem kellene tartani. De nem szabad felednünk, hogy a folyó évben a magasabb gabonaárak a mennyiség esökkenésétől függenek és hogy a mezőgazdasági viszonyok lényegesen kedvezőbb alakulását így a magasabb áraktól várni nem lehet.

A kormánynak tehát kötelese jövére is gondoskodni a répa-termelés ferszírozásáról, az ellenzéknek viszont az lenne a kötelessége, hogy a törvényjavaslatot az ország érdekében kifogás nélkül megszavazza. Az ellen és azonban más nézetben van s okait keres obstrukciós tevékenysége számára. A javaslat lényegét nem támadta meg, mert az egész magyar mezőgazdaságot az ellenséges táborban találma magával szemben, tehát az ausztriai viszonyok alakulásában keres ürügyeket és okokat, melyekkel az ellenzék magamat indokolni lehetne. És az úgynevezett az oldalát nagy lendülettel és éles logikával világította meg a miniszter. Ama kérdésben, vajon alkotmányos-e az, ha Ausztriában kormányrendelettel engedélyezik a cukorprémiumokat az osztrák alkotmány 14. szakasza történeti hivatkozás, a pénzügyminiszter nem bocsátkozik, de az elintézésnek ezt a mód-

ját a legkönnyebben meg lehet védelmezni azzal, hogy az osztrák kormány kizárólag az osztrák parlamentnél felelős és így a kormányrendelet kizárólag a forum illetékessége alá tartozik. Ismert dolog, hogy az osztrák alkotmány szerint ennek a rendeletnek a reichsrath által összeülése után négy hét alatt approbáltatni kell, mindazonáltal késznek nyilatkozott a pénzügyminiszter a részletes vita során módosítást ajánlani, mely szerint a törvény Magyarországon azonnal elveszíti érvényét, ha az osztrák törvény vagy kormányrendelet bármely okból elvesztené érvényét 1898. július 31. előtt. Ily eshetőséget, ha formailag lehetséges is, kizártnak kell tekinteni, mert az osztrák pártoktól hazafiatlan cselekedetet várni feljogosítva nem vagyunk és mert a cukorprémium megszűnése az osztrák iparon a legnagyobb sebeket ütné.

Az ellenzék a szellemes és meggyőző fejtegetéseket mint valami kinyilatkoztatást hallgatta, mely rendkívüli benyomást tett soraiban. A többség lelkesült tetszéssel jutalmazta az államférfiai beszédet és a közvélemény meggyőződhetett, hogy finansziális és közigazdasági ügyeink soha hivatottabb és komolyabb kezekben nem voltak, mint most.

Felhívás. Az E. M. K. E. igazgató-választmányának f. évi június hó 30-án tartott ülése elhatározta, hogy mozgalmat indít Bethlen Gábor gróf, az E. M. K. E. első elnöke emlékének az egyesület kolozsvári palotája előtti parkban szoborállítására megörökítése végett. Az ügy végrehajtásával a direktoriumot bízta meg.

Fölöslegesnek tartván az eszme és cselekedet fontosságát bővebben indokolni: felhívjuk ezennel az ország közönséget, hogy

a csel javára nyújtandó adományát Kolozsvárra, Merza Lajos E. M. K. E. főpénztáros-hoz küldeni szíveskedjék.

Honfui üdvözléssel

Kolozsvárt, 1897. jan. 30-án.

Az Emke igazgató-választmánya nevében

Bartha Miklós, Gróf Beldi Ákos,
alelnök, alelnök.

Horváth Gyula,
alelnök.

Gr. Kuuu Géza, Gr. Teleki Domokos,
alelnök, alelnök.

Biró Béla, Gr. Kornis Viktor,
dir. tag, dir. tag.

Deáky Albert,
dir. tag.

Merza Lajos, Sándor József,
főpénztáros, t. aleln.-főtktár.

Szekula Ákos,
ellenőr.

Balogh Károly, Dr. Csernátóni Gyula,
jegyző, jegyző.

Eöry Ernő,
jegyző.

Fekete N. Béla, Gáspár János,
jegyző, jegyző.

Gajzágó Manó, Haller Rezső,
jogtanácsos, jogtanácsos.

Rádl Ödön, Reményi Antal,
jogtanácsos, jogtanácsos.

Gyárfás Benedek, Dr. Tárkány Lajos,
számvizsgáló, számvizsgáló.

Brassai emlékezetére

A következő sorok közlésére kértünk fel: A szomszéd vármegyében Toroczko-Szent-György község életrelvő népe dícséretes mozgalmat indított volt még a múlt hónapban oly cselekedet, hogy dr. Brassai Sámuel európai nagy hírű tudós és pedig autodidaktus születése 100-ik évének betöltése alkalmából jelen évben születése hazát (unitárius papi ház, melyben akkor nagyszülői: Kocz Gergely esperes és neje Bakó Zsuzsanna laktak; atyja akkor toroczkoszentgyörgyi iskolai rektor 1811-ig, mikor április 2-án ipja elhalálása után lett a papságban hivatali utóda; ily körülmények között, de főleg azért, mivel dr. Brassai Sámuel születés-

gához bolondítja a szezon legdrágább gallyát, egy-egy tüzes tekintet, egy-egy kellő helyen alkalmazott söhény elvakítja, s midőn a szegény udvarló a legvakmerőbb rohamra készül, midőn azt hiszi, hogy már csak egy ölelés s karjában van a pár ezer holdas mennyország, Szentirmai Olga felkaczag, gunyosan, metszőn, keserűen, s a szerelmes udvarlónak elszáll a szíve, füstbe megy a reménye, a pár ezer holdas birtokról alkotott rózsaszínű illúzió . . . Hire szállt, hogy jég szívű, kaczér századgi, leány, tele guynyal, göggel, malicziával, s magával viszi már a ruhája fodrában a . . . gédját.

Pedig Szentirmai Olga nem volt se jég szívű, se kaczér, se századgi. Átmatlan éjszakák homályos hajnalán, s lön vérvörös csikkal nyílik meg a fellegek mögött a keleti ég, úgy elábrándozott egy-egy lázongó költeményen, egy-egy forró éjszaka, mit az a vakmerő tekintetű fiatal ember írt, kinek kopottas fényképét ezerszer látni tele szerelmes ajakának szerelmes ökljával. Hogy ölelné, mily leírhatatlan vágy gyál temetné forró ajkai közé, ábrándos hódolatáról hogy üzné el puha ajka csókjával a fájdalom szürke boruját!

És ilyenkor összerázkodik, mint akit a késő őszi hűvös fuvalma üt he alokon. Szívét,

agyát ellepi egy szenvedélyes perczenék, egy fekezhetetlen fellángolásának lecsillapított emléke . . .

Tágra nyílt szemekkel bámul maga elé s úgy tetszik, hogy az a bronz szatir, mely ott ül az asztalán, szemébe vigyorog utalatos kacagással, a villogó szél, mely odakünn az az ablak üvegeit ostromolja, a fülébe mennydörög, hogy gyáva, hogy nyomorult . . .

Éjfeltájon hajnali órában fülébe zsong a lomb . . . az akác . . . éppen úgy, mint akkor . . . midőn szenvedélyes lelkének, az ereiben röplő, lazongó vergomolyának ellentállani nem tudott . . .

S mily nagy csalódással válik a megismert ismeretlent? . . . De nem tudja senki: a pasztor-órának másik hőse már csendes lakója egy szebb világnak, a szerencsétlen valami lovagias affer miatt golyót röpitett az agyán át . . . s mégis látja, újra látja, ezerszer látja. Ha elragadja a nappal, vissza hozza az éj: s a vízió sohasem teljes. Uj meg új variációkban reszket szeméi előtt a legszomorubb emlék, s agyának minden kis sejtcsékeje, idegeinek minden szála, minden csepp vére újabb és újabb mozzanatok színez arról a boldogan, boldogtalan óráról . . . Hisz vihar volt az egész, forgószél, mely azért is, hogy tova nyargalt, ma-

gával ragadta a leány-almok káprázatos fátyolat is . . .

S mintha egy vádló fehér arca meredne reá a feketeségből, mely számon kéri a boldogságát, mintha egy öntüztétől felemészített szempár villogna a lelke mélyébe s egy keserűen csengő hang esalná ki a pirt fehér orezájára . . .

S érzi, hogy szeret, hogy mámoros lelkének minden parányával rajong az inspirált költőért, kinek azért oly szomorú a lantja, az élete, mert az után az álomkép után boldog kit valaha bírt remélt . . . s ki elszállt, elrepült a karjai közül. S ilyenkor két parányi keze közé szoritja szőkefürtös fejét Szentirmai Olga s hiába csitítja, csillapítja szenvedélyes lelke háborgását, csak sír, csak zokog ott belül valami, ami úgy fáj, úgy ég, s ami gyógyulni nem akar soha . . . soha.

Végig borult az est az erdőn. Egy-egy csillagtűz tört át a fák koronáin, egy-egy röpke szél suhant a fűszálakon át . . . körrös-körül csend . . . nagy csend . . .

A kibuvó hold sáppadt fényénél egymásra néztek, két szenvedélytől égő szempár szórta egymás ellen vakító sugarat . . .

A férfi hangja bugott át a homályon:

— Nem én vagyok itt, hanem egy szo-

A címzés
 A felen postautalvány
 posta-intézkeltől
 Kelt
 Alirasi:
 Erkezési napló száma:

Utalványdíjak:
 a) belvidéki és osztrák forgalomban:
 10-50 k. 5 k. | 50-100 k. 10 k. | 100-300 k. 20 k. | 300-500 k. 30 k. | 500 k. 40 k.
 b) a megszállott tartományokkal való forgalomban:
 20 k. 10 k. | 50 k. 25 k. | 100 k. 50 k. | 200 k. 75 k. | 300 k. 100 k.
 c) a megszállott tartományokba való forgalomban:
 20 k. 10 k. | 50 k. 25 k. | 100 k. 50 k. | 200 k. 75 k. | 300 k. 100 k.
 Ezen díjak csak a belvidéki, az Ausztriában és a megszállott tartományokba való forgalomban alkalmazhatók.

Az utalványozott összeget a kifizetőnek át kell venni. Ha a kifizető postai pénzügyi intézmény megkeresik, rendelkezik, cizimzettnek van megkeresik.

sét megelőzőleg két hónappal azelőtt ment át atyja ide a torockói iskolai rektorságból, a szállás még reudbehozva nem volt teljesen, de különben is edes anyja már az azelőtti években elgyengült szülői gondozásért állandóan ott lakott) emléktáblával megjelölje, lehetőleg méltó ünnepélyességgel.

E célból bizottságot is küldött ki a kellő lépések megtételére. Főbb pontokban a program elvileg meg is lett állapítva, mely szerint a leleplezési ünnepélyre júliusban a 100-ik életévét töltött veterán tudós is meghívandó volt. A nagy tudós e közben történt halála a tervezetben csak annyit változtat, hogy az ünnepély hangja nem annyira magas öröm, mint busongó, kegyeletes színt jelző lesz. Amint tudni lehet, az ünnepélyre a meghívók július 18-ára a különböző hatóságokhoz ki is bocsáthatnak. Reméljük, hogy ez ünnepély Enyed és vidékéről mentől több kirándulót fog vonzani akkor a regényes Torockó völgyébe.

Mínt hogy az ünnepély után bankett fog lenni, mindenki, aki abban részt kíván venni, július 11-ig bejelentendő bizottsági elnök méltós Thorockay Lajos urnal.*

..... 1 gy.

* * *

Az ünnepet rendező bizottság elnöke a fenti közleményben jelzett programot már szét is küldötte és az egyebek között így szól:

Kicsiny községünk unitárius papi lakásában született tudós dr. Brassai Sámuel 1797. év június 15-én. Szellemének az a kis szikrája, amely születésénél itt csillant föl, nemzetünk fejlődésének majd egy századát világitotta be, a humanizmus és az igazság fénye mellett kutatva tudást, a szeretet és az áldozatkészség erejének hangja mellett terjesztve tudást. A tudomány minden ágának tudósa és tanítója, minden tudósok és tanítók örege volt, majd egy századnak igazságban és hazafiasságban nevelője. A természet titkait ő látta legélesebben, ő ismerte

* Kérem a „Kis-Küküllő”, „Marosvidék”, „Székely-Udvarhely” és „Székely Nemzet” című lapjainkat ezen közlemény átvételére.

moru árny, kit cselekedni látnak, beszélni hallanak. Eljöttem érted! . . . Tudod, ki vagyok, szemeid csillogásából látom szerelmed mélyét, eljöttem, hogy elvigyelek az én világomba . . . Amit eddig tettem, érted tettem, minden sorom, minden gondolatom a te utánad való szerelmem sugalta . . . Erős vagyok, hatalmas vagyok, szőz le magadról aranyat, gyémántos éket, feldiszitlek én, mint egy fejedelem! . . .

Zugott az erdő . . . zugott a lomb, a fellegek mögül előbukkant teljes pompájában a hold s csillogó fehérséggel ragyogta be a tájat . . .

Szentirmay Olga sohasem volt szebb, mint e perczben. Ruhája biborszínű krepje úgy simult termete közé, mint a hajnal sugarától izzó vízceppék a hullámkelekből felbukó folyamtünderhez . . . A melyen kivágott ruha csipkeiből vakmerően domborodott elő két vakító fehérségű halma keblének. Hullámos haja végig karikázott a vállain, sarkáig omolva. Reszketett. Két meleg karját valami mámoros boldogság kefével feszíté szét s hullott a férfi széles mellé fele.

— Nem, nem, nem lehetek a tied, nem az vagyok, aki voltam, nem vagyok méltó hozzád, a te nagy nevedre. Egy szenvedélyes percz, az a tavaszi levegő . . . gyenge voltam . . . végem van . . . itt, itt a lábaid

legjobban. A magyar tudományos szellemnek legtöbb tiszteletet és dicsőséget ő szerzett az ország és Európa határain túl. Községünk lakói hazafiasságtól és egy dicső, nemes és hosszú élet munkásságának tiszteletétől fölbuzdulva, dr. Brassai Sámuel születési házat emlékkövel jelölik meg, s ennek az emlékkönek ünnepies leleplezését folyó évi július 18-án rendezik. Dr. Brassai Sámuel emléktáblájának leleplezése Magyarországon, amelynek fejlődésére áldozta százéves életének minden tevékenységét, nagy elméjének minden tudását, hozzá méltóan országos és nemzeti ünnep kell hogy legyen. Ebből a magasztos célból a rendező bizottság az ünnepre tisztelettel meghívja mindazokat, akik ez alkalommal kegyeletüket kifejezni kívánják. Torockó-Szt-György, 1897. jun 30. Thorockay Lajos a bizottság elnöke.

* * *

Az ország különböző részeiből az ünnep színhelyére utazó küldötségek az ünnep napján reggel 8 órakor érkeznek Tordára gyorsvonattal. Fordáról a menet kocsikon indul Torockó-Szt-Györgyre s délelőtt 11 órakor érkezik oda.

Az ünnepet ima előzi meg az unitárius templomban. Ezt követőleg az emlékkövet leleplezik le ünnepi beszédek mellett. Ünnep után közebed lesz s végül bemutatják a torockói népviseletet. Az ünnep tartama alatt és a vendégek érkezésekor ősi szokás szerint mozsarak dörgése, este pedig a hegyek oldalán örömtűzek fölesapó lángja hirdeti majd távoli falvaknak a torockóvidéki magyarság kegyeletét.

A kocsiszükséglet s a közebedben való részvétel a bizottság elnökénél, Thorockay Lajosnál Torockó-Szt-Györgyön (posta Torockón) július 11-ig mulhatatlanul bejelentendő. Az érdeklődők ugyanott egyéb fölvilágosításokat is nyerhetnek.

Mózes Károly lovardája.

Az intelligens, de kevés számú lakossággal bíró Nagy-Enyed emberemlékezet óta talán most részesül először azon élvezetben, hogy falai között egy valódi, jól szervezett

előtt könyörgöm hozzád . . . ne gyűlölj . . . ne vess meg.

Fuldokló szavát elkapkodta az erdő szele. A férfi ábrándos szemei fenytelenre váltak, eltaszítá magától a szenvedélyes leányt s mintha a tekintetével át akarná szegezni, libegé:

— Megörültél?

Az a sápadt arc, a földre szegezett tekintet pedig elmondott mindent . . .

Az a sápadt arc szólam akart, nem tudott, valami rekedtes hörgés tört elé a fogai közül.

Elfordult, a szeme szívárványán keresztül bucsut int a térdeplő leány felé s támolygó léptekkel indult az erdőnek . . .

— Te . . . te! sikoltja felé a leány, de az már nem hall semmit, sötét silhoutjét elnyelte a homály . . .

Az erdő zugott . . . zugott! . . .
A hogy feltűnt a fiatal költő, úgy alá is hullott a semmiségbe. Nem tudnak róla semmit, talán elzúllott, vagy valami kis hivatalban szaporítja a proletárok seregét. Nem ment férjhez Szentirmay Olga, még leány, pedig azóta is sok kéréző volt. Hogy miért, nem tudják. Talán az erdő tudna feleletet adni, de vajjon ki erti az erdőzugást? . . .

lovardát láthasson. Csepürágó, tingl-tangl, egy-egy lesóványodott ponyy lóval, hiányos öltözetű, izetlen bohócokkal rendelkező, ugynevezett „művész” társulat fordul ugyan meg néha nálunk is, de nagyobb társulat, az anyagi veszteségtől való féltében erre még nem igen vállalkozott.

Annál elismerésre és pártolásra méltóbb a derék igazgató Mózes Károly, hogy igen jó erőkből összeállított, számos, szép és jó lóval felszerelt, csinos jelmezekkel rendelkező társulatával arra vállalkozott, hogy a nagyenyedi közönségnek saját tűzhelyénél mutat be egy igazi, élvezetet nyújtó lovardát.

A számos tagú, nagy apparatussal rendelkező társulat szombaton kezdette meg előadásai sorozatát a piacon felállított, tágas és teljesen fedett deszka köröndben.

Az első előadások annyira látogatottak voltak, hogy a tágas nézőtér szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására, és így a társulat kedvező auspiciumok között kezdte meg működését.

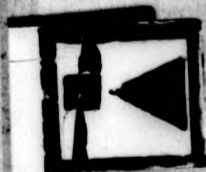
Meg is érdemli a pártfogást, mert amellet, hogy összeségben megfelelő erőkből van összeállítva, egy pár olyan taggal rendelkezik, kik bármily első rangú cirkusban megállanak helyüket.

E tekintetben az elsőség Edward urat illeti, ki tudunkkal az igazgató fia és kire ez, — testvereivel egyetemben — büszke lehet. Edward kiváló és sokoldalú tehetség, ki minden estve és egész estvén át fáradozik a közönség mulattatásán. Egyik számban, mint kitűnő műlovart látjuk, a másikban már mint merész légtornász ejti bámulathatba a közönséget hajmeresztő mutatványával, fent a magasban, hol a nyújtót egy fegyver helyettesíti, melyet rajta állva lábával el is sűt, — a harmadik számban már, mint hagyományos „dummer August” nevetet meg pompás alakításaival, — kitűnően dressirozott valóságos woltigeirozó pudli kutyát, — egy intésére engedelmessé sűldő malacot mutat be, — keringőket, indulókat játszik — egy másik társával — vasfazakokon, csengetyűkkel, — flótáz, okarináz, atletikai gyakorlatokat végez lovon és vet olyan bukfeneczeket, mint ha egész tehetségét csak ez irányban fejlesztette volna, — szóval végtelen ügyes tagja a társulatnak, mit igazol az is, hogy második estve már kiválasztott kedvence volt a közönségnek.

Már a felsoroltak is — melyeket pedig Edward mind végez — elég látványosságot nyújtanak, — de hát ott van a nyeregtelen lovon szédületes mutatványokat igen kitűnően produkáló jockey lovar Mister Eugen, — az igazgató által elővezetett és szabadon idomított ménnek, melyek között kiváló a szép arabs csödör Plutó, — kedvesek a Marczeli ur által idomított ponyyok, — bájosak a megfelelő jelmezben minden estve más, más nemzetitánczot bemutató Seréna és Pepita kisasszonyok; úde fiatal leánykák.

Igen jó lovas Samu ur és igen szép jelenség Miss Johanna az üggető lovarnó, kiknek löháton végzett szabatos mutatványai annyiban eltérnek a sablonszerű, ugynevezett „Nudelbrett” lovagláستól, hogy azokat nem csendes és ritmikus galoppban haladó, hanem üggető lovon végezi, ami természetesen folytonos rázkodással, zökögéssel jár és így a mutatványokat nagyon megnehezíti.

A gazdag, minden negyed nap változó műsort minden estve csoportos lovas mutatványok, vagy ügyes némajátékok zárják be és egy főképen dicséretes előnye a társulatnak, hogy nyelve magyar és így a kö-

röndön elhangzott mókákat mindenki megértheti.

Tudtunkal az igazgató jutányos áron lovagló lezckéket is ad úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek.

Ajándjuk a jóra való társulatot, mely nagy költséggel tartja fenn magát, az enyedi és enyedvidéki közönség pártfogásába.

Levelezés.

Verespataki levél.

A püspök fogadtatása Verespatakon és Zalathnán.

Gróf Majlath Gusztáv helyettes erdélyi róm. kath. püspök ő méltósága f. év és hó 23-án érkezett községünkbe. A járás határszélén Imreh Károly főszolgabíró fogadta igen szép s lendülettel előadott beszéddel, melyre a püspök meghatottan válaszolt. Gura-Rosiin a kir. bányá-kincstár igen szép diszkaput állított, hol a verespataki lovas bandérium már várta a magas vendéget, ki négylovas szép hintóban ült derek és népszerű esperesünkkel: Csiky Jánossal, s azt az abrudbányai lelkes hívek hosszú kocsisora követte. Az impozáns menet nemsokára az ugyancsak a kir. kincstári bánya által emelt diszkapuhoz ért, hol Verespatak intelligenciájára várta s a diszbe öltözött kir. és magán-bányászok s beláthatlan sokaságú neptömeg. Lövések, tarackdurrogás és lelkes éljenzések elhangzása után Verespatak nagyközség előljárója: Janky Kálmán üdvözölte ő méltóságát a község nevében, melyet igen szép szavakkal köszönt meg a várva-várt kedves vendég és szeretett főpap. Innen az ott varakozó kocsik az amugy is hosszú kocsisort még hosszabbá tettek s a menet a legszebb és példásabb rendben tarackdurrogás és harangzugás között érkezett a szépen föllobogózott piacra, hol az oltár-egylet nőtagjai várták ő méltóságát díszes zászlóikkal (melyet szép zászlótartójuk Kagerbauer Julia k. a. erős karokkal tartott s vitt elől) és minden tag egy gyertyával kezében. Láthatólag meglepte ő méltóságát e kedves és szép figyelem. Innen énekszóval, mint proceszsió vonult a menet a róm. kath. templomba, melynek ajtaja előtt Sneyf Jozsef plebános lelkes és szép beszéddel üdvözölte a főpásztort s nyújtotta át a templom kulcsait, mint hatalmi jelvényeit ő méltóságának. A főpásztor meghatva köszönte meg e szép és szívből jövő fogadtatást ezen szavakkal: „Jó, nagyon is jó helyen levén e kulcsok, visszaadom őket, mert tudom s meg vagyok győződve, hogy ezt oly férfi, oly pap gondolja, kire minden aggodalom nélkül s a legnagyobb bizalommal továbbra is reá bízhatom” — a kulcsokat visszaadta. Erre belépett a templomba, ahol a verespataki dalkör egy néhány lelkes tagja reazendített az „Ecce sacerdos” szép és meglátó templomi énekre, kiváló precizitással és korrektséggel adva elő azt. A főpásztor a szokásos czeremóniát elvégezve, lelkes hangon tartott szép beszéddel a fogadtatást a népnek megköszönve, arra az Isten áldását kérve, nemsokára kíséretével s a nép által kísérvé szállásra a plebániába vonult, ahol szűkebb körű ebéd várta. Este a piac háza szépen kivilágítva diszelegtek s a zugó eső daczára felvonult a kath. bányász ifjusági kör mécses-menettel a plebánia új háza elé, melynek erkélyén a főpap már megelőzőleg helyet foglalt, gyönyörködve a világításban. Ide érve, Balogh Lajos derek állami tanítónk, mint a kör titkára, egy való-

ban szép és nagy hatással előadott beszéddel üdvözölte a főpásztort, ki meghatva, igen szép szavakkal köszönte meg e nem várt meglepetést.

Másnap már 8 órakor reggel megkezdődött a szent mise, amelyet a főpásztor mondott. Az énekeket a dalkar (egy duettet a verespataki előljáró Janky Gyula urral s egy szót a verespataki előljáró) adta elő. Majd a bérálás következett, amely szentsebben 400 kath. egyen részesült.

Az isteni tisztelet bevégezése után a plebániára visszavonult főpásztornál tisztelgett: a szolgabírói hivatal, az előljáróság, a képviseléstület, a más felekezet papjai, a kir. bánya tisztika, az oltár-egylet, a bányász ifjusági kör, a tanítók stb. stb., a legszebb és kedvesebb fogadtatásban részesülve.

Ezután a plebános által adott diszbed következett, amelyre Verespatak intelligenciájának legnagyobb része volt hivatalos. Ennek befejezte után a meghívottak szétszórtak s a főpásztor látogatást tett: a főszolgabíró, a kath. főgondnok és az oltár-egylet elnöknőjénél.

25-én reggel 7 órakor kocsijára ült kíséretével s kísérvé a lelkes verespataki katolikusok által, zugó éljenzések között el távozott községünkbe, melynek határszélén a község nevében a bíró bucsuzott el a főpásztortól, s egyszersmind megköszönte neki a megrisztelő, magas látogatást. A főpásztor ujjal megköszönve a szíves és szép fogadtatást s a vallásos nevelés ügyét az előljárója lelkére kötve, bucsut vett s kíséretével s a verespatakiak egy részével Topánfalvára ment, míg mi a másik rész Abrudbányára a nép boldogítása végett az arra hivatott: kra III. oszt. kereset- és a bányákra bányaadót kivetni.

* * *

Referadamat, nagyszabeni utamból hazatérve, még mindig iróasztalomon találva (mert figyelmes hajdum nem tette föl a postára), folytatom a zalathnai fogadtatással.

A nagy hegy alján 28-án Csuka Domokos főszolgabíró fogadta nagyon csinos és szépen előadott beszéddel, amelyre a főpásztor a nála megszokott ekesszólással válaszolt, ámbár a meghatottság Lónhart püspök halála miatt nagyon is észrevehető volt rajta. Zalathnára érve a község határán a község derek bírja: Slafkovics fogadta csinos beszéddel, melynek megköszönése után a szép és impozáns menet a piacra ért, hol szép meglepetés várt a főpásztorra: az ipariskola tanárai által tervezett s a növénydekek által felepített goth stílusban készült toronyszerű, valóban gyönyörű diszkapu, melynek román stílusban kivágott ablakai villanyvilágítással sokféle színben szírták sugarait a piacra s az abban összegyűlt óriási embertömegre. Itt Sonntag főorvos fogadta a főpásztort lelkes szép beszéddel, mit a főpásztor szép szavakkal köszönt meg s mindjárt szállásra: az espereshez vonult, hol nemsokára nyugodni tért.

Másnap volt a bérálás, amelyben mintegy 200 egyen részesült. A szépen földiszított templomban ember ember hátán tolongott. A belépő főpapot az ottani dalkör „Ecce sacerdos” című templomi dallal fogadta; ez, valamint a többi ének igen jól volt előadva. A főpap itt is igen szép beszédet intézett a néphez, s a mise végeztével rövid pihenés után Gyulafehérvárra tért vissza.

r. l.

Előfizetési felhívás

„Nepoktatásügyi teendők határidő jegyzéke” című munkára. A fennálló törvények, miniszteri szabályrendeletek, rendeletek és utasítások alapján összeállította: dr. Szabó Mihály, Alsó-Fehér vármegye kir. s. tanfelügyelője.

A nepoktatásügyi (és ezzel kapcsolatos) adminisztracionális eljárás az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. megalkotása óta oly rohamos fejlődésnek indult, hogy a törvények és rendeletek tömkelegében eligazodni, az azokban kijelölt különféle tanügyi teendőket és ezek határidőit emlékeztetben tartani teljes lehetetlen. Ugyanis számíttason kívül hagyva az egyes felsőbb hatóságok által a dolog természete szerint esetről-esetre kitzűzött és szintén betartandó terminusokat, ez idő szerint nem kevesebb mint 525 állandó jellegű tanügyi határidőre kell évente figyelemmel lenni. Ki képes erre?! Bizonyára senki. Minek következtében igen sok ügy marad elintézetlenül, vagy csak elkésve és hiányosan láttatik el, ami az iskolai közigazgatás minden ágán és fokán igen nagy hátránnyal és a dolog lényegére nézve mindenestre káros hatással van. E tájékoztatlan-ságból származik az a sok közbeeső intézkedés, figyelmeztetés és sürgetés, mely az iskolai hatóságoknak és általában a tanítóknak oly sok idejét rabolja el.

E bajon segíteni oltajtván, a fennálló összes törvények, szabályrendeletek, körrendeletek, utasítások stb. gondos áttanulmányozása után egybeállított m mindazon nepoktatásügyi és ezzel kapcsolatos szakoktatási teendők határidőit, melyeket a törvények, körrendeletek stb. előírnak és amelyek betartása kötelező.

„Nepoktatásügyi teendők határidő-jegyzéke” című munkám naptárszerűleg mintegy emlékeztető gyanánt sorolja elő az időponthoz kötött összes nepoktatásügyi teendőket s így a tanügyi adminisztrációval foglalkozóknak eppogy, mint a tanítóknak egyöntetű és pontos eljárás szempontjából kimerítő és megbízható utbaigazításul szolgál, eljárásukat lényegesen megkönnyíti s munkájuk eredményét használatosabbá teszi. E könyvben is minden tétel után zárójel közt közlöm a rávonatkozó törvény megfelelő szakaszát, vagy azon körrendelet, utasítás, szabályzat számát és keltét, mely az illető határidő betartását e rendeli.

Használhatják e munkát: a kisdudóvoda k állandó és nyári gyermek-menedekházak; elemi, felsőnep-, polgari és felsőbb leányiskolai tanítók, tanítónők, tanárok és igazgatók, tanító-, tanítónő-, óvónő és nevelőnő-képző intézetek; állandó és nyári gyermek-menedekházi dajka-tanfolyamok; iskolaszékek, gondnokságok és felügyelő bizottságok; a felsőbb leányiskolák és tanító- és tanítónő-képző intézetek miniszteri biztosai; tanító-tanítónő-képző intézetek igazgató-tanácsa; gazdasági ismételő iskolák; a kir. tanfelügyelőségek; továbbá: iparos és kereskedő tanonciskolák és ezek bizottságai; iparos- és kereskedőségek továbbképző tanfolyamai; ipari tan-műhelyek és szakiskolák; alsófoku kereskedelmi iskolák, elsőfoku iparhatóságok, kir. iparfelügyelők; az iparoktatási intézetek miniszteri biztosai; a kir. országos iparoktatási főigazgatók és az országos iparoktatási tanács; a tanító-egyesületek; az országos tanítói testület; az „Eötvös-alap” országos tanítói egyesület; a magyarországi tanítók országos bizottsága; népkönyvtár-egyesületek; az országos közoktatási tanács; az országos tanszermuzeum és az iparmuzeumok; végül: a községi előljáróságok,

községi és körjegyzők, szolgabírók, egyházi és városi hatóságok, vármegyék, törvényhatósági közigazgatási bizottságok, miniszteri tisztviselők és az iskola-fenntartók stb.

„A Népoktatásügyi teendők határidő-jegyzéke” a napokban megjelent s 1 forintért bérmentesen küldetik meg. Megrendelhető előfizetés és postai utánvétel útján is nálam.

Az előfizetési pénzeket és megrendeléseket legcélszerűbben posta-utalványon hozzam (Nagy-Enyed, kir. tanfelügyelőség) kérem czímezni.

Gyűjtőknek 6 példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Bátor vagyok megemlíteni, hogy a határidők után zárójel közé jegyzett közzeltek, törvények stb. nagyjából feltalálhatók „Tanítók (tanítónők) jogai és kötelességei” és ennek kiegészítő részét képező „Népoktatásügyi közs. közigazgatás” című munkámban. E könyvek teljesen átdolgozva, tetemesen meg bővítve, 2-ik kiadásban nem rég jelentek meg. Kaphatók nálam. Ára az elsőnek 2 ft 60 kr., a másodiknak 2 ft 20 kr. A kettőt együtt megrendelve 4 forintért portómentesen szállítom. Ugyanezen munkákat pedig a „Népoktatásügyi teendő határidő-jegyzéke”-vel együtt rendelve: 5 forintért bérmentve küldöm meg. Nagy-Enyed, 1897. június hó.

Dr. Szabó Mihály,

Alsó-Fehér vármegye kir. s. tanfelügyelője.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogását, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leendő az elvállalt feladatnak híven megfelelni. Munkatársaink a régiak és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakkepzett író által lattassék el. Rendes dolgozó társaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Molnár Gyula, Székelyhidú Viktor, Balogh Ferencz, Pakots József, Székelyhidú Ödön és Sallak Róza. Időközönként: Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, Kis Pál, Lengyel György, dr. Nagy Károly, Szabó Jenő, Szaló Gyula, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítónk — mint eddig is — mindig a leglelkiesmeretesebben és leghívebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A Budapesten a kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében megjelenő „Pester Correspondenz” című könyvmatos lappal fennálló viszonyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatok azonnal közölhessük. Egyik

szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük, miért is ujjal is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Fischer Marcellt a nagyenyedi kir. adóhivatalhoz adótitkárrá nevezte ki.

— **Esküvő.** Tunyogi János ev. ref. lelkész folyó hó 6-án (kedden) tartotta esküvőjét Sándor Lujzika kisasszonnyal, özv. Sándor Mihályné kedves leányával. A polgári kötet Kovács Gyula anyakönyvezető eszközölte, ezután pedig Jancsó Sándor lelkész részesítette áldásban az ifjú párt. A polgári és egyházi szertartások végeztével délelédhez ült a lakodalmas közönség, melynek befejezte után az ifjú pár a völgyúj állomáshelyére utazott.

— **Eljegyzés.** Kovács János ifjú iparos e hó 4-én eljegyezte Borsos Berta kisasszonyt, Borsos József városi képviselő s polgártársunk szeretetreméltó leányát.

— **Autonomia.** A nagyenyedi róm. katolikus egyházközség e hó 4-én (vasárnap) Deli Ödön házfőnök elnöke alatt gyűlést tartott az autonomia szervezésére szükségesítő összeírás eszközése végett, melynek megtörténte után a választás vezetésére bizottság választott, melynek tagjai lettek: Deli Ödön, Reinhold Olivér, ifj. Winkler János, Papp János és Konkolyi Barna, póttagok: Ujvári Imre, Korbuly Bálint és Dunai Albert. Kimondotta továbbá a gyűlés azt is, hogy a szervezendő országos róm. kath. autonómiai gyűlésre a nagyenyedi egyházközség részéről Kovács Tivadar budapesti lakos főmérnököt küldi fel követül, megválasztása érdekében pedig mindent el fog követni, mert e jelölés mellett van Nagy-Enyed és vidéke katolikus közönségének egész zöme.

— **Ezredgyakorlat.** A Nagy-Enyeden állomásozó 21. honvéd gyalogezred 2-dik zászlóalja e hó 9-én ezredgyakorlatot megtartása végett Kolozsvárra utazik.

— **Vihar.** Gyulafehérvárt folyó hó 5-dikére virradó éjjelen erős esős szélvihar dult esteli 11 órától reggeli 3 óráig. Ledöntött palánkok és gyengébb gazdasági épületek, kitépt és kitört fák, összezuzott ablakok, valamint tönkretett kerti vetemények s megdőlt gabonák maradtak nyomában; különösen a városi és várbeli sétatereken 20--30 éves vastag fák heverték a földön, vagy állanak meg csonka törzsükkel; szekérszámára halmozódott össze a sétányokon a sok letört ág és lombzat. Glück Rudolf gazdasági udvarában egy leontott szín egy lovat zuzott össze.

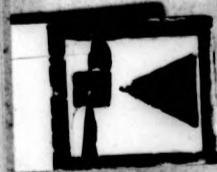
— **Modern élet.** A panaszok egyre szaporodnak a modern ifjúság blazír-sága miatt. A látvány elzomorító, de komikus hallani, hogy ezek a sajnálatraméltó ifjak milyen büszkek arra, hogy az élvezetekkel szemben eltompultak. Elkényeztetett izléstüket nem elégíti ki semmi. Az élet apró örömeit megvetik és folyton dárídoznak, míg a tulságos élvezet egészségüket tönkreteszi és a férfikor virágjában betegek és sorvadnak. Legtöbbit az

egészség ellen a báltermekben vétének. hol fél éjszakákon át türelten hőség és por fekszik rá a tudóre, de a színház és hangversenyek gyakori látogatása sem ajánlatos, mert az idegeket ez is nagyon igénybe veszi. Ugy a szellemnek, mint a testnek minden túlzás megárt. Legjobb a középut. A napi munka után pihenésre és szórakozásra van szükség, több heti megfeszített munka után örömben és élvezetben is el kell tölteni egy-egy napot. Ez a testet és szellemet erősíti és képessé teszi új tevékenységre. Ha leginkább az ártatlan élvezeteket keressük, az ifjúság egészségesebb és hasznavehetőbb emberekből állna. Csak a lusta és elkényeztetett emberek félnek minden megterheléstől, az egészséges, tetterős és kötelességtudó ember derekasán és habozás nélkül megy neki a munkának, erős karja, eleven szelleme a tetovázást nem ismeri. Egészséges és szabályozott tevékenység nem is árt meg soha, még ha a kényelem rovására a rendes határon túl menne is, csak a szünet nélkül való hajsz a gazdagság után, melyet rendes uton csak lassan és fokozottan lehet megszerezni, tesz tönkre testetleket és a határtalan élvezetvágy az, mely az embert elgyöngíti. Mily holdogán élhetnének hajszolása nélkül az élvezetnek és gazdagságnak, mely még senkit sem tett boldoggá és csak életuntagságot, undort és elégedetlenséget szokott vonni maga után.

— **Tribünök a temetőben.** Az örültes spekuláció, amelyet most Londonban tribünökkel üznek, ugyancsak kegyetlen dolgokra is raveszi a vállalkozókat. Southwark városrészben a Szent György templom körül is létesítenek tribün, még pedig a kertben, amely régebben temető volt. A gerendák, amelyekre a tribün üléseit alkalmazzák több sirt tetek tönkre és néhány hírneves ember sírját és csontjait is szétszórtak. Így Cocker Edward matematikus, Bonner püspök és Rushworth John történész sírjával is barbar módon bántak el. Szerencsére egy városi képviselő észrevette a dolgot és elejét vette a további pusztításoknak.

— **Az öt frankos reklámja.** Az élelmes yankee mindenféle ravasz eszközzel él, hogy árult a vevőkre rásózza. Így az amerikai dohánykereskedők azzal hirdetik a maguk gyártmányait, hogy egyes csomagokban pénzdarabok vannak. És nagyon téved, aki azt hiszi, hogy ez csak felültetés, mert a szerencsés vevők igen gyakran találnak dohánycsomagjaikban 5—10 centes darabokat és papírpénzt egész öt dollárig, ami a dohánycsomagok kelendőségét nagyban előmozdítja. De a legravaszabb amerikai reklámot is felülmúlja az a mód, ahogyan a francia öt frankosokat elterjesztettek. Amikor ez az ezüst pénz forgalomba került, senki sem akarta elfogadni, mire a találatos Napoleon azt a hírt terjesztette el, hogy az öt frankosok egyikében asbest papírszeletkére írva egy százezer frankos utalvány van, melyet a francia bank bevált. Erre a hírre mindenki törte magát az addig megvetett ezüstdarabok után, de az utalványt eddig senki sem találta meg és még ma is akad sok bolond francia, ki a rejtett kincsre vadászva kétfelét vagdalja az öt frankosokat.

— **Gyors vonatok.** Gyakran emlegetik, hogy az Egyesült-Államok vasutai mily gyorsan haladnak. A gyorsaság nem meglepő a síkságok egyenes vonalain, de már fejtűnőbbek ott, ahol a vonal hegyeken, völgyeken, mindenféle akadályokon át vezet. Nemrég egy chicagói ügynököt, Mayham Henryt, táviratilag Denverbe (Colorado) szólítottak haldokló fiahoz. A két város között a tavol-

ság 1026 mérföld és a leggyorsabb vonatok is 32 óra alatt teszik meg az utat. A vonal egyike a legveszedelmesebbeknek és legsűrűbben történnek ott a balesetek. A dús gazdag bürzeügynök különvonatot rendelt, amely a gépen kívül csak egy podgyászkosziból állt. Dél előtt tíz órakor indult el és másnap 3 óra 52 perczkor a vonat Denverben volt, vagyis 17 óra 52 perc alatt tette meg a vonat a rengeteg utat. Az atya azonban hasztalan sietett; mire megérkezett, fia már nem volt életben.

— **A chinaiak másvilága.** Elwin hittérítő nemrég nagyon érdekes dolgokat mondott el arról, hogy milyennek képzelik a mennyei birodalom lakói a másvilágot. Az a hit van elterjedve a középben, hogy az élet a halál után nagyban és egészben a földi élethez hasonlít. Mandarinok a másvilágon is vannak és ezeknek is az a legfőbb gondja, hogy mentül több pénzt szerezzenek. Aki lenn pörtekedik, annak első sorban a bírót kell megvesztegetnie, ha azt akarja, hogy a pört megnyerje. Eppen így kell tenni a másvilágon is. Aki tehát valami ellenségét megtréfálni akarja, chinai észjárás szerint legokosabban teszi, ha megvált az ettől, hogy a másvilág mandrinjait megspékelhesse ajándékokkal és rávehesse őket, hogy ezek az ő ellenségét szigorú büntetéssel sújtsák, mihelyest előttük megjelenik. A hittérítő említ egy esetet, amelynek ő maga tanúja volt. Ket budhista lelkész Phudu helységben hevesen összeveszett és az egyik közülük annyira elkéseredett, hogy egy adag opiumot vett be, hogy ellenfelet a másvilágon bepörölhesse. Ez neszt vette a dolognak és azonnal szintén opiumot vett be, még pedig rendkívül nagy adagot, hogy hamarabb érjen a másvilágra. Egyiknek a szándéka se sikerült, mert a hittérítő orvososa hánytatószerrel segélyével a méreg hatását megszüntette és így a másvilági részrehajló bírák ezuttal elesetek a zsiros ajándékoktól, melylyel őket a két egymásra dühös atyafi megvesztegetni akarta.

— **Szocializmus Japánban.** Az Independance Tonkinoise jelenti, hogy Japánban szocialista párt van alakulóban. A mozgalom elén két volt képviselő áll.

— **Fürdőbe utazók figyelmébe.** A nyári évszak alatt sokszor előfordul, hogy valaki családját otthon hagyva, elutazik valami fürdőhelyre, vagy pedig hogy a család egyes tagjai külön helyen üdülnek. Az is előfordul, hogy valaki csak néhány napra utazik el s mindez esetekben előfordul az a kellemetlenség, hogy vagy az egyik, vagy a másik része kénytelen nélkülözni az ő megszokott lapját. Mivel a hírlapok általában csak egész hónapokra szoktak előfizetéseket elfogadni, e bajon segített az Egyetértés kiadóhivatala, mikor néhány év előtt meghonosította nálunk a turista előfizetést, mely abból áll, hogy bármily rövid időre is elfogad előfizetéseket s ez idő alatt is akár naponként tetszes szerint meg lehet változtatni a címzést. Ha például valaki előre megállapítja utitervét s tudja, hogy mely napokban hol fog tartózkodni, egyszerűen beküld az Egyetértés kiadóhivatalához annyiszor 6 krt., ahány napra kívánja a lapot s egyúttal megírja, hogy mely napokon hová küldjék a lapot. Ily módon mindenütt pontosan meg fogja kapni az Egyetértést az ő megszokott változatos és előkelő színvonalu tartalmával. Ettől eltekintve is gondoskodott az Egyetértés kiadóhivatala arról, hogy lapját úgy a bel-, mint a külföldön minden jobb

kávéházban és étteremben, a fürdői olvasótermekben és az újságárusoknál meg lehessen kapni. Aki tehát otthonától távol olvasni akarja a lapot, az keresse csak a fentírt helyeken.

— **„Jön a hajnal.“** Ez a címe Abonyi Árpád legújabb regényének, mely az „Athenaeum Olvasótárában“ most megjelent. A jelenlegi társadalmi életből meríti tárgyát Abonyi Árpád és rendkívül eleven leírásában mind-mind megjelennek előttünk kortársaink tipikus alakjai. De míg a való életben egyszerűen csak az eseményeket látjuk előttünk lefolyni, de azoknak indító okai többnyire rejtve vannak előttünk, addig Abonyi Árpád az ő páratlan jellemfestésével oly közel férkőzik az emberek érzelmi és értelmi világához, hogy regényének egyes alakjait valósággal leleplezi előttünk. Innét van, hogy egyes alakjai eredetiségükkel igazán meglepnek bennünket és oly csodálatosan vonzóak lesznek. Ilyen mindjárt a regény egyik főrendezője, Szellő Ignác ur, Stein báró magántitkára, a „Potykák“ című rapsodia szerzője, kiben az ilyen magántitkár fajta emberek őstipusa van megörökítve. De maga Stein báró is igen érdekes alak, ki annyira gondatlanul el, hogy magántitkárának kell folyton utbaigazítani, hogy kiről, miről és mit akart beszélni. Persze ebből sok derült jelenet keletkezik. Különben az egész kötet istenáldott derült humorral van megírva, mely néha még a komolyabban induló bonyodalmakat is, amelyek roppant leleményességgel vannak összeállítva, egyszerűen csak feldiríti, mint mikor a nap a fekete felhők közül kitör. A rendkívül érdekes és mulattató kötet ára szép piros vászonkötésben 50 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **Szőlőkivitelünk érdekében.** Az „Országos szőlőtelepítő szövetkezet“ megtette az első lépéseket arra nézve, hogy Magyarország ez évi csemegőszőlő-termése az orosz és németországi piacokon helyeztessék el. Sőt kilátás van arra, hogy a szállításra alkalmas borszőlő-fajok p. u. Bakar, Mézesfehér, Dinka stb. is, — mint csemegőszőlő — lesznek értékesíthetők. A szőlőkészleteket a legelső rangú orosz- és németországi czegek veendik át. A szőlőért nálunk ismeretlen magasságu árak fognak fizettetni. A kötések a szövetkezet és a külföldi czegek közt a legközelebbi időben valószínűleg már létre jönnek. Azon szőlőtermelők, kiknek szállításra képes szőlőfajokból termésük mutatkozik, készleteiket az „Országos szőlőtelepítő szövetkezet“-nél Budapest VI. Nagymező-utca 12. bejelenhetik.

— **Próbaházasság.** Egy orosz helység lakói nagyon praktikusán oldották meg a házasság bajainak orvoslását, melyek az által allanak elő, hogy a férfi és nő, kiket a sors összebóronált, egymáshoz nem illenek. Swenigorodka községben, Kiew kormányzó-ságban, a legutóbbi népszámlálás alkalmával feltűnt, hogy sok esetben az egy földel alatt élő férfi és nőnek különböző családneveik vannak. Kutatni kezdtek a dolog eredetét és rájöttek, hogy azon a vidéken próbára szokták megkötöni a házasságot. Ha férj és feleség nem jól élnek egymással, sokat perlekednek és arra a meggyőződésre jutnak, hogy választásuk nem volt szerencsés: mindegyik külön alkalmasabb élettárs után néz körül és ilyen módon gyakran megesik, hogy a férjek válopör nélkül egész egyszerűen kieserélik a feleségeiket. Az efféle cserebere gyakran olyan házaspároknál is meg-

esik, kik már hosszabb ideig éltek együtt, és a gyermekek anyjukat követik az új férj házába, hol az új család tagjai lesznek. A népszámlálásnál persze, megfelelőleg a törvénynek, tekintet nélkül arra, hogy kivel él háztartásban, mindig a törvényes férj házához számították az asszonyokat.

Meteorologiai jelentés jul. 4-től jul. 7-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
4	7	55.9	+16.8	S ₁	10 ●	0.3	
	2	55.9	+27.0	N ₁	2	—	+28.0 +16.0
	9	55.3	+21.3	N ₁	2 ▲	18.8	
5	7	57.4	+19.9	SE ₁	8 ●	0.2	
	2	60.8	+17.4	—	10	—	+20.5 +11.5
	9	62.3	+16.2	—	4	—	
6	7	63.7	+15.3	—	8	—	
	2	62.1	+24.2	S ₁	2	—	+25.2 +10.8
	9	63.8	+15.0	—	2	—	
7	7	64.6	+15.6	W ₁	0	—	
	2						
	9						

Kilátás: Derült, száraz és meleg közeledő borulással.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, Δ = dara.

Apróságok.

Miért?

— Vörös ur, miért hagyott fel az udvarlással Fehéréknél?

— Mert a Fehérek pálnkaházában is felhagytak a főzéssel.

A költő panasza.

Zengő Aladár, az ismert kirimmők, két hét óta keres már kádenciát a labancz szóra. A minapában is, midőn hiába törté volna a fejét a rimen, végre türelméből kifogyva, ilyenforma panaszra hajdult fel:

— Uram, istenem, ez már mégis csak kétségbeejtő! Hát csak ilyen kevés fantáziát adtal a költőnek?

Asszonyok egymás közt.

— Juj! de mérges vagyok. Képzeld: találkoztam a ligetben egy fess huszártiszttal —

— És megszólított?

— Ej, dehogy, elme gy mellettem szó nélkül.

A finnyás tiszt ur.

A hadgyakorlaton átélt viszontagságairól mesél a rezervista tiszt ur.

— Egy zsidó asszonyhoz szállásoltak el falun s abban a tekuőben hozta a mosdóvizet melyben előző nap a kenyeret dagasztotta.

— Hát aztán te talán utáltál benne megmosdani?

Vendéglőben.

— Hallja korcsmáros, hozza már azt a féllitert . . . meddig várjak?

— Hát én meddig vártam, míg az ur egyszer ide jött?

Miért?

— Miért nem udvarol ennek e lánynak senki?

— Ha mindig az utcán van!

Kérlek megköszönni a csomagot feladónak.
 Felv. hivatal:
 Bevételei száma:
 Rendelési hely:
 Lakás:
 vagy utolsó:
Czím: A "KOZEL"
 Üsztrák értékek
 POS
 A kéz postabiztosítással kelti beutazója:
 Felelős neve és lakása:
SZELVÉNY
 Utalványozott összeg:
 Ft.
 Kt.
 Inasbeli közleményre szánt hely:
Előfizetési díjak:
 Egész évre . 6 Ft - Kr.
 Fél évre . 3 Ft - Kr.
 Negyed évre 1 Ft-50 Kr.

és
 férj
 A
 tör-
 el el
 ázá-
 g.
 api
 in.
 0 91
 3-11
 8-10
 lással.
 va. —
 dél
 -10 iz.
 milli-
 jég
 idvar-
 au is
 k, két
 bancz
 törte
 ól ki-
 l:
 s csak
 fantá-
 d: ta-
 ttel —
 m szó
 ágairól
 tak el
 dővizet
 szította.
 e meg-
 r azt a
 g az ur
 lánynak

Közgazdaság.

A magyar mezőgazdaság helyzete.

(A magyar mezőgazdaság helyzete. Irta: Cautes. Külön lenyomat a „Magyar gazdák lapja” 1895-ik évfolyamából. Budapest, Hornyánszky Viktor könyvnyomdája. Ára?)

(Folytatás.)

A nagybirtokokról így ír a szerző: Másutt is, így Németországban is vannak nagybirtokok, de 200—500 ezer kat. holdas birtokok, kivéve Oroszországot, sehol sincsenek Európában.

A német birodalomnak ez idő szerint Plesz herceg a legnagyobb birtokosa, de csak 70.000 hektár felett disponál, a hohenzollern—siegmaringeni herceg csak 60.000 hektár felett, míg a braunschweigi hercegnek összes birtoka 40.000 hektár, s így lefelé menőleg a legnagyobb magnás híreben álló német földbirtokosok: hercegek és grófok területe 10.000—70.000 hektár között ingadozik, de valamennyiük száma csak 21, holott Magyarországon a nagybirtokosok száma, kik 10.000—340.000 forintot fizetnek már a hetvenes években (1869.) 231 volt.

Ez a 231 földesur 4,411,814 kat. holdnak az ura! Egyre-egyre tehát jut átlagban több, mint 17.000 kat. hold.

Érdekes még a szerzőnek ama megfigyelése, hogy minő arányban oszlik meg a magyar föld, tekintve népességének számát.

Magyarországon 1890-ben a népszámlálási adatok szerint a lakosság összes száma 15,133,494 lélek volt. Tíz év alatt tehát a népességi szaporulat: 1,393,592 lélek = 9,80%. Meglehetősen nagy a szaporulat, ez tagadhatlan, de azért a népesség rendes állapotának nem felel meg, eltekintve attól, hogy semmiféle veszedelmes, ragályos vagy járványos betegség nem volt. Nem felel meg pedig a népesség szaporulat, mert aránylag az országnak mintegy 2/3 résznyi területe mutat szaporulatot, míg az ország 1/3 résznyi területén valóságosan csökkent a népesség.

Érdekes a szerzőnek még az a kijelentése, hogy a kivándorlással 1870. óta Magyarország készmunka-erőt legalább is 200.000-et veszített el!

Cautes könyvének második fejezete:

II. A földbirtokok megterhelhetése.

A külbirtokot terhelő adósságok a következőleg oszlottak meg:

10 k. h. kitett a teher	3,637,841 frtot	= 37,93%
11—20 " " "	988,476 "	= 10,31%
21—30 " " "	626,458 "	= 6,53%
31—40 " " "	248,515 "	= 2,59%
41—50 " " "	1,095,783 "	= 11,43%
51—1000 " " "	2,993,485 "	= 31,21%
Összesen	9,590,558 frtot	= 100,00%

Eme fölvételt az ország különböző 9 telekkönyvi hatóságán még a boldogult Keleti eszközölte. A szerző nézete szerint a földbirtok a jelenben jobban megvan terhelve, mint akkor volt, midőn Keleti a fölvételeket eszközölte.

Cautes közli a különböző magyar pénzügyintézeteknek (és az osztrák-magyar banknak) az utóbbi 18 évben kiadott jelzálogkölsöneit, amelyeket a következőkben ismertetünk: Tíz évi átlagban kiadott földbirtokra takarékpénztár: 143,29 (38,16%); földhitelintézet: 126,12 (33,58%); osztrák-magyar bank: 71,29 (18,98%); magyar bankok: 27,91 (7,43%); szövetkezetek: 6,94 (1,85%) millió forintot.

Amint látható, a takarékpénztárak adtak legtöbbet: 143,29 millió forintot, és legkevésbé a szövetkezetek: 6,94 millió forintot. A % a kettő között 38,16—1,85%.

Eme öt intézet kiadott összesen kölcsönökben tíz évi átlagban 1882—1891-ig 375,56 millió forintot! . . .

Tagadhatlanul az utóbbi tíz évi átlagban mintegy 375,5 millió forintot kölcsönöztek a gazdák a magyar pénzügyintézetektől.

A kölcsönök vételét előmozdítják a kedvezőtlen gazdasági viszonyok; de a gazdaságba, illetőleg a földbe való befektetések is, amelyek mintegy tíz-tizenöt év óta Magyarországon is mindjobban napirenden vannak.

Cautes munkájának következő három fejezetét jövő számunkban fogjuk ismertetni.

(Folytatása következik.)

Piaczi árak.

Nagyenyed, 1897. július 4.

Buza legjobb	1 véska	1,20
" közepeszerű	" "	1,05
Kétszeres legjobb	" véska	1,—
" közepeszerű	" "	—95
Rozs legjobb	1 "	—90
" közepeszerű	" "	—85
Zab legjobb	" "	—70
" közepeszerű	" "	—65
Kukorleza (tengeri)	" "	—80
Burgonya ideai termés	" "	—80
Széna legjobb	egy szekér	4,10
Szalma legjobb	" "	2,50
Bikkfa 1 köbm. keresztirány nélkül, 1 m. hosszú	" "	3,50
Cserfa 1 "	" "	2,50
Tölgyfa 1 "	" "	3,50
Faszén kemény	egy hektoliter	1,80
Marhahús	1 kilogramm	—40
Sertésbűs	" "	—48
Szalonna	" "	—72
Diszózsír	" "	—80
Vöröshagyma	" "	—

Csarnok.

A győzelem.

— Irta: Sallak Róza. —
(Folytatás.)

Annyi látuoki ihlettséggel beszélt az öreg, hogy a grófné helyzetét feledve, hinni kezdett az öreg ember szavaiban, de e percben egy nyul szaladt el előtűk, az öreg puskájához kapott; az eddig csendesen ballagó vizsla kezdé kergetni a nyulat, s az öreg indult, indult befelé a fák között. Elfelejtette megemlíni kalapját köszönésre, a vadász-szenvedélye fölül kerekedett. Szegény, ha ezt sejté, visszatér és térden állva kér bocsánatot, de feledékeny volt, nem emlékezett soha, mit tesz a másik percben, csak a mult élt előtte elevenen: arról órákig elbeszélgetett.

Oh mint szeretne volna Lélia, ha nem dicsérik az ő férjét; nem akart róla hallani semmit, de az öreg beszéd-folyamatát mi sem volt képes megszakítani. Végig kellett hallgassa egészen; milyen jó hogy elment, egészen fel van igaztatva, vagy csak fáradt? . . . lihegve kapaszkodott a tetőig.

Az ifjú nő meglepetve állt meg, fájdalom sáhaj hagyta el keblét, hisz ez ugyanaz a hely, amiről az előbb az erdész beszélt. Gyönyörű kilátás nyílt, körös-körül látszottak a szomszéd földesurak kastélyainak csillogó bádorgatói: a völgyben volt a falu, itt is volt egy-egy kimagasló épület. A hegy alatt zugott, kavargott az örvény: összeszorult itt a folyó, nagyon mély lehetett. Sárkás, piszkos víz verődött a sziklaoldalhoz, kopár volt az egész oldal; egy-egy silány bokor vert gyökeret a sziklahasadékok között. A kilátás szabad volt, a szomszéd hegyormok kekes sötétségben meredtek égnek. Az oldalon hullámzó vetést lengetett a szél. Tuloldalon hatalmas, rengeteg erők,

egig nyuló fak kötek le figyelmet, de alatt oly rémesen zugott az örvény, hogy önkénytelenül hátrált: nem, nem akart még meghalni; majd egyszer, később. A napot e percben felhő takarta el, a völgyre homály borult; a víz felett sűrű pára emelkedett fölfelé, megcsapta az ifjú nő arcát; habzott, keringett a víz az örvény felett, s olyan különös, fájdalmas hangot vélt hallani! Vajjon feneketlen? Vajjon a szép ifjú grófnő nyugalmát talált? Odalent vajjon, vajjon igazán nem fáj már a szív? . . . ha oda jut a mélybe? . . . mert az övé e percben oly végtelenül fáj.

S amint ott ült a puha pázsiton, olyan neheznek érezte fejét megint, oh, hisz itt úgy sem látja senki, úgy sem hallja senki, ha kisírja magát, s el is kezdtek hullani a könyei; mintha szívéből szállt volna fel minden csepp; minden legördülő köny után könnyűlni érezte lelkét.

Soká, nagyon soká ülhetett ott, olyan jól esett pihenni a hűvös, balsamos levegőn, annyi lelki tusa után. Még rá sem ért gondolkodni a felől, hogyan ér le majd innen, feljőve nem jegyezte meg magának az utat, aztán mivel fogja majd menteni hosszas távollétét, ha netalán mégis megtalálnák kerdezni; vajjon elkészt-e már az ebédét? A nap hanyatló félben volt az égen, a megindult enyhe fuvalat olyan jólesőleg hatott lázas idegeire. Olyan jó lenne itt maradni, nem menni el innen, de mégis . . . talán nem illik, talán azok odalent azt találnák gondolni, hogy fél tőlük, erősen elhatározta, hogy csak azért is megmutatja, hogy nem gyáva, fog tudni szemökbe nézni bátran, beszélni velök hidegen, ne sejtse soha egyikük sem, mi omlott össze a lelkében.

Oh, mennyi mindent gondolt volna össze a nő, ha e pillanatban valami különös eset le nem köti figyelmét, nem messze a helytől, ahol ő órákig időzött, valami mozogni kezdett a földön, megindult egyenesen a hegy felé, ahol ő ült. Szemei reá meredtek. . . Ah vajjon mi az? . . . ember? . . . állat? . . . Igen, ember volt, kicsiny, széles, rongyokba burkolt alak, arca csupa szőr, haja kuszáltan, rendetlenül omlott villogó szemei fölfe. Olyan vad, olyan álnok, olyan vizsga volt ez a tekintet, olyan lopva, fűrkészve, rettegve nézett erre, arra; sajátságos, ahol a nő ült, a helyet egyszer sem kereste fel tekintete, az erdő felé figyelt, honnan mozgás lett hallhatóvá, hangok neszet hozá fel a szél, s a torz alak reves faodujából kapkodva szedegetett elő nyulat, lelőtt galambfiat; tehát vadász volt, de oly galád, oly bizonyos, hogy bizonynyal egyébtől sem riadt volna vissza. Puskát, vadat lázas sietéssel gyömöszölt egy tarisznyába, s aztán mint egy majom — hasonlatos is volt ehhez nagyon — ugrálva bokortól bokorhoz, a tetőzet egy ellenkező irányába igyekezett. Léliának meg sem kellett mozdulnia, a meglepetéshez ijedség is vegyült, órákig lenni egy idegen, egy szörnyeteg közelében, még csak most, ennek nyilvánvaló távozása látára, kezdi megremegetni szívet.

A tarisznya lerepült a sziklatetőről, az oldal közepe táján kinyuló lapos szikla felületén állapodott meg. Mi lesz ebből? Csodálkozott a nő, de a másik percben kezeit szemeihez szorítá, hogy ne lánsson, ne halljon semmit, hisz feltartóztatlanul veszni kell annak, ki ily módon akar alá jutni. A kicsiny, széles emberke pillanat alatt fent volt a tető szélén álló, magasra nyuló, vékony sudar jegenyén, belekapaszkodva annak felső

vekony ágába. Messze kirugta a lábát, egész súlyával a fatetőre nehezdedve; a fa hajlott; hől felkapta a merész alakot, hol ismét ennek súlyától lehajlott melyen a hegy alá, magasan a víz fölé; borzasztó volt ezt nézni. Többszöri sikertelen himbalódzás után sikerült végre a kinyuló szikla fokát megragadnia; a jegye magasan visszaacsapódott, légi utjával meglegeve állt nyugodtan; a szörny vissza sem nézve, még csak sebesebben sem léhelve, tariaszuját most már szép esendesen szedegeté fel, aztán a másik pillanatban már eltűnt, nem volt sehol.

Lélia fölemelkedett, volt bátorsága kijebb hajolni, óe hiába! Az előbb látott alak eltűnt. De hát hova tűnhetett el? Nehány ölnyire volt meg a part, az ingadozó talaj, a víz; azon nem menekülhetett. Első esetben, míg lejut, szörnyet hal, másodsor pedig nincs olyan jármű, amely meg tudna mérközni a forgataggal, nem két emberi kar.

Az ifjú nő megdörgölte szemét, vajjon álom lett volna? . . . Igen, bizonynyal az volt, felzaklatott kedélyállapotának rémszüléménye.

Ott egy helyben állva, sokáig elnézett messze, messze; a kastelynak csak a teteje piroslott ideig. Hirtelen elkapta a fejét abból az irányból, nem akarta látni; a könnyű fehér ruha nem tartott meleget, hideg borzongatta át, olyan végtelen messze tudta magát mindenkitől, olyan ijesztővé vált a csend. Megindult, majd talán letalál egyedül is; e perczen néhány lépésnyire reccgett a száraz galy valakinek a lába alatt. Vajjon mit fog látni megint? . . . már szét nyílt az egymásra boruló lombzat. Ott, hol szétvált a sűrű bokor, egy férfi állott, akinek a láttára Lélia jobban remegett, mint előbb a vadászótól felelmeben.

Vajjon honnan tudta meg a férj, hogy itt keresse nejét? megmondta talán valaki? talán az öreg Berger? nem! Nem találkozott senkivel sem; magától jött arra a gondolatra, hogy erre jöjjön . . .

Nem hitte, hogy ily messze elkalandozzon a nő, s midőn ebédhez csengettek, amidőn lement, csodálkozva hallotta, hogy még nem tért vissza. Tudták-e a cselédek, hol van? . . . nem! Bori, a hűséges, vén cseléd látta egyedül, szobaja ablakából távozni urnőjét, csak az tűnt föl neki, hogy egyedül megy, de hát ki értené a nagyurak dolgát!

Honnan jött a férfinak az a gondolata, hogy egyenesen a tetőnek vegye útját, ki tudná megmondani? . . . ki tudná megérteni? . . .

— — — Sokszor kél bentünk egy-egy sejtelen, mi még csak homályosan kavargó agyunkban, nem mint tökéletes gondolat, s egy-egy ilyen sejtés nem csal.

Tudta, biztosra vette, hogy itt találja; elkomolyodott láttára mégis.

— Lélia! Komoly, szilárd volt a hang, az ilyen hanggal szembe tudott nézni a nő. Lélia! . . . Meggondolatlanúság, ily messze egyedül jönni . . . ne tegye többet, . . . ne jöjjön, . . . ide legalább ne jöjjön soha.

A nő figyelt, mégis mintha a felindultságnak egy halvány árnyalata vonult volna végig arcán az utolsó szavaknál: „Ide ne jöjjön legalább soha.” . . . Miért? . . . talán feltől ettől a helytől . . . hisz csak azt szoktuk felteni, akit szeretünk. Vagy talán nem érdemes ehhez a helyhez? nem szabad zavarni az itt elpusztult leány szellemét? . . . hisz nem tudja azt a férje, hogy ő már ismeri ezt az egész történetet . . . annál

rosszabb; ugy csakis az utóbbi föltevés állhat . . . s büszke daczczal nézte vissza a férjet . . . Miért ne? . . .

— Nem olyan gyöngé, ideges teremtesnek való hely ez, mint ön, Lélia, van itt a levegőben valami fájdalmas, valami nyomasztó, a maga szervezete nem állhatja azt ki, ne kérdezze miért, csak kerülje el ezt a helyet, nem önnek való.

Na ebben igazat kellett adni a férjnek, bármily nehezere esett; ugy nyujja a lelkét valami; vajjon ha lemennek innen, megszűnik-e az a különös érzés? . . . Dehogyszűnt . . . hisz mellette volt a férfi, kit szeretett, s akit — azt hitte — kitéphet lelkéből bármikor . . .

(Folytatása következik.)

Szerkesztőseg:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

esakis akkor valódi, ha közvetlen gy ramból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krajczártól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, esikos, kozczkzott mintázott damasztot; tb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb., a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küldenek: HENNEBERG G.** (es. és kir. udvari szállító) **selyemgyáraul Zúriehben.** — Svajczba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven itt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

5235—1896. tkvi

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság által Stevar Niculae társ. Adam Vaszilia elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 25 frt 27 kr tőke hátralek, ennek 6 frt 65 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenedő Adam Vaszilia-nak a felsőujvari I. R. 43 sz. tjkvbe A + 1—5, 7—9, 11 r. sz. a. foglalt ingatlanaira 1189 frt megállapított kikialtási árban elrendeltetett.

Az árverés 1897. évi **július hó 24-ik** napján délelőtt 9 órákor Felső-Ujvár községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltá után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 45 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírői leteti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítottatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóságnál é. Felső-Ujvár község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóságtól. Nagy Enyed, 1897. december hó 23-án.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

1161 1—1

230—1897. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balazsfalvi kir. járásbíróseg 4349—896 sz. végzése által Mihály Domokos javára Gálffy István ellen 29 frt 55 kr tőke és eddig összesen 21 frt 29 kr perköltség kövételére erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 825 frtra becsült 2 drb tehén, 1 kis bornyu, 3 drb 3 éves tulok, 1 szürke szőrű papirapó, 1 piros pej szőrű kanca, 30 szekér széna, 10.000 drb égetett tegla s 1 ökörszekerből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatrak.

Mely árverésnek az 1463—1897 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Veresegyházán alperes lakásánál leendő eszközzésére 1897. év **július hó 13-ik** napjának d. e. 10 órájára határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 118. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balazsfalván, 1897. évi június hó 17-én.

Thát György,
kir. bír. végrehajtó.

1158 1—1

Sz. 1633—897. tkvi

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A balazsfalvi kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni Albina takarékpénztár végrehajtatójának Komau Kosztandin végrehajtást szenedő ellen 126 frt 29 kr s jar. iránti végrehajtás ügyében a farkastelki 21 sz. tjkvben A + 1. hajtásos ügyében a farkastelki 9 frt; a 2. r. 45 hr. sz. r. 42 2 hr. sz. ingatlanára 9 frt; a 4. r. 719 2 hr. sz. 3 frt; az 5. r. 861 2 hr. sz. 19 frt; a 6. r. 1291 2 hr. sz. 14 frt; a 7. r. 1330 1 hr. sz. 28 frt; a 8. r. 1332 hr. sz. 14 frt; a 9. r. 1355 1 hr. sz. 20 frt; a 10. r. 1361 1 hr. sz. 6 frt; a 11. r. 1374 hr. sz. 2 frt; a 12. r. 1745 hr. sz. 23 frt; a 13. r. 2010/2 261 2 hr. sz. 61 frt; a 14. r. 2186 1 hr. sz. 34 frt; a 15. r. 2797 hr. sz. 35 frt; a 16. r. 3071 hr. sz. 2 frt; a 17. r. 3476 hr. sz. 34 frt; a 18. r. 3520 hr. sz. 3 frt; a 19. r. 3540 hr. sz. 8 frt; a 20. r. 3551 hr. sz. 31 frt és a 21. r. 2603 hr. sz. ingatlanra 9 frt megállapított kikialtási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1897. évi július hó 26-án** d. e. 10 órákor Farkastelke-községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási aron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikialtási árának 10% -át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróseg telekkönyvi kiadóhivatala. Balazsfalván, 1897. június hó 22-én.

Silbermann Mór,
tkvi kiadó.

1162 1—1

Sz. 1714—1897 tkvi

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni általános takarékpénztár végrehajtatójának öz. Barabas Norbertné, illetve árveréseni vevő Koneca Lajos végrehajtást szenedő elleni 200 frt tőke kövétel és jar. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbíróseg területén levő, Vizakna község határan fekvő 821 sz. tjkvben A + 1, 2 r. sz. 1473, 1474, 3319, valamint a vizaknai 1304 sz. tjkvben A + 1. rendszám 8088, 8089 lr. sz. felvét és a Koneca Lajos által árverésen megvett, de még az Oprisor Juon Piesu és neje szül. Vlad Anna nevűn álló ingatlanokra az árverést 374 frtban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. év **július hó 28-ik napjának** d. e. 9 órája a kelbi tkvi irodában leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikialtási aron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% -át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróseg mint tkvi hatóság. Vizaknan, 1897. évi május hó 24-én. 1160 1—1.

Alsófehér vármegye közig. bizottság elnökétől.

Sz. 719—897. k. b.

Hirdetés.

A kereskedelemügyi nr. kir. miniszter ur ő nagyméltósága 23801—897. szám alatt kelt rendeletével az alvincz—vöröstoronyi vasut kiépítéséhez Kutfalva határában igényelt földterületek kisajátítása iránti eljárást engedélyezvén, a kisajátítási eljárást d. e. 9 órai megkezdési idővel és Kutfalva községhezáza összejövetelel helylyel **folyo évi július hó 23-ára** tűzöm ki.

Miről érdekeltek azzal a megjegyzéssel értesítettnek, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és összeírás a törvényszerű 15 napi közszelelre Kutfalva község hazánál vannak kitéve, ahol is azok a tárgyalás napjág betekinthetők.

A kisajátítási terv megállapítása felett az eljárás során akkor is érdemleges határozat lesz hozva, ha az eljáráson az érdekeltek részéről senki sem jelenik meg.

Nagy Enyed, 1897. július hó 3-án.

Zeyk Dániel,

főispán, közig. biz. elnöke.

1159 97 1—2